

Oecumenische Basisgroep Venray

Zondag 26 september 2021

Verbinding met de aarde, de schepping en wij.

Welkom en mededelingen.

Kruisteken.

Ontsteken van het licht.

Openingslied: Zomaar een dak <https://youtu.be/9CkP9OTrEBI>

Zomaar een dak boven wat hoofden,
deur die naar stilte openstaat,
muren van huid, ramen als ogen,
speuren naar hoop en dageraad,
huis dat een levend lichaam wordt,
als wij er binnen gaan,
om recht voor God te staan.

Woorden van ver vallende sterren,
vonken verleden hier gezaaid,
namen voor Hem, dromen, signalen,
diep uit de wereld aangewaaid,
monden van aarde horen en zien,
onthouden, spreken voort,
Gods vrij en lichtend woord.

Tafel van Een brood om te weten,
dat wij elkaar gegeven zijn,
wonder van God, mensen in vrede,
oud en vergeten nieuw geheim,
breken en delen, zijn wat niet kan,
doen wat ondenkbaar is,
dood even verrijzenis.

Inleidende overweging.

Twee weken geleden kwamen we tot de bevinding dat het zogenaamde scheppingsverhaal een geloofsverhaal is, bedoeld om mensen in een crisissituatie te bemoedigen en, zo mogelijk, verder te helpen. In die zin zou het verhaal wel eens actueel kunnen zijn in deze crisistijd.

De vraag is: **Kunnen wij iets leren uit dat leerdicht van toen?** Kunnen wij hier iets aan ontlennen om ook in barre tijden te overleven?

Wij beperken ons tot drie mogelijkheden.

- Allereerst. Het is een geloofsverhaal. Wat is geloven? Je toevertrouwen aan de degene die we God hebben leren noemen. Je toevertrouwen aan het leven zelf. Het leven in zijn tijdelijkheid en grilligheid. Het leven ook dat ons machteloos kan stemmen. Geloven kan ons inspireren om de moed er in te houden en te beseffen dat in beginsel de mogelijkheden om te leven aanwezig zijn. En dat we de kans hebben om daar samen dankbaar gebruik van te maken.

- Op de tweede plaats: wij mensen hebben een bepaalde positie. We bespeuren in ons een verantwoordelijkheid voor de andere creaties en het verdere verloop. Diverse Bijbelvertalingen spreken over 'heersen', maar is dat wel de juiste vertaling voor het bedoelde leiderschap? Kunnen we zo maar naar willekeur beschikken over de aarde en alles wat er op leeft? Bij het CDA spreekt men graag over 'rentmeesterschap'. Maar als je dat letterlijk verstaat dan wordt het economisch gewin toch de voornaamste leidraad? Dan zouden we onszelf verlagen tot incasseerders, tot de uitbaters, tot de deurwaarders van de schepping! In de parabel van de rentmeester staat slim eigenbelang boven integriteit!

Het hele scheppingsverhaal suggereert totaal iets anders. Die verdeling in zes dagen toont eerder een soort gelijkwaardigheid. Elke dag vertegenwoordigt een zelfstandige waardigheid. Licht, lucht, water, land, planten, bomen, dieren. Het aan mensen toevertrouwde leiderschap lijkt er in te bestaan al die elementen in hun wezen te laten en ze in hun ontwikkeling verder te begeleiden. Het lijkt meer op het omgaan met gelijkwaardigen dan op onderdanen. Misschien moet je dat leiderschap wel invullen als **dienstbaar zijn** aan het geheel. Zoals een regisseur of een dirigent zijn eigen inbreng verbindt met het stimuleren van de creativiteit van de uitvoerders.

- Een derde les. Die verhalen-vertellende priester ontmaskert ook een veelgebruikte truc: de schuld buiten jezelf leggen. Zijn betoog is: als er iets misgaat moet je het niet aan God toeschrijven. Aan wie dan wel? Dat laat hij wijselijk te raden over. Maar hij laat na er op te wijzen dat je geen vrienden maakt wanneer je jezelf tot 'uitverkoren volk' verheft en daar ook nog rechten en voorrechten aan ontleent!

Ook wij formuleren de huidige problemen als buiten ons toedoen liggend. Wij spreken over: opwarming van de aarde, verdunning van de ozonlaag, stijging van de zeespiegel, klimaatverandering. Als je het zo formuleert, is het net alsof we daar geen enkel aandeel in hebben. We zijn decennia bezig om te ontdekken en toe te geven dat wij zelf daar de voornaamste medespelers in zijn en dat die treurnis niet alleen te wijten is aan de willekeur en de wispelturigheid van 'de natuur'. Als we willen kunnen we dus weldegelijk iets leren van deze religieuze mythe.

Lied: Die mij droeg op adelaarsvleugels. <https://youtu.be/qgc1t9d2TpM>

Die mij droeg
op adelaarsvleugels
die mij hebt geworpen
in de ruimte
en als ik krijsend viel
mij ondervangen
met uw wieken
en weer opgegooid
totdat ik vliegen kon
op eigen kracht.

Citaten uit de Pauselijke Encyclyiek : Laudate Si "Geprezen zijt Gij mijn Heer."

Franciscus herinnert ons eraan dat de aarde, ons gemeenschappelijk huis, 'als een zuster is met wie we ons leven delen en een fijne moeder die haar armen opent om ons te omhelzen.'

De kern van Laudate si vormt de vraag: "Wat voor wereld willen we achterlaten aan wie na ons komen, aan de kinderen die nu opgroeien?" Dit leidt ertoe onszelf af te vragen wat de betekenis is van het bestaan en welke waarden de grondslag vormen van het sociale leven. De encyclyiek bevat verwijzingen naar filosofen en theologen, niet alleen uit katholieke maar ook orthodoxe, protestantse en islamitische denkers en ademt een geest van collegialiteit. Een van de belangrijke punten is dat in de encyclyiek een pleidooi wordt gehouden voor 'ecologische opvoeding en spiritualiteit.' Dit hebben we nodig omdat het niet alleen gaat om een ecologische crisis, het is vooral een politieke

economische, sociale en culturele crisis. We mogen steeds opnieuw kiezen voor het goede en onszelf verbeteren.....

Stilte.

Overweging.

Samen deelden we onze gedachten... tijdens de viering van zondag 12 september jl.

We luisterden naar het scheppingsverhaal anno 2021

het ligt niet aan God

wij mensen hebben de opdracht

voor de schepping, de mens en de natuur,

het zijn de kleine dingen die we bijdragen

elke bijdrage, elke druppel telt,

zo'n druppel is een klein begin

je draagt iets bij en het heeft zin

die druppel vormt een oceaan

een oceaan van hoop!

Bewustzijn, zorg en geduld

het proces duurt lang, maar wordt vervuld

de tijd dringt, voor klimaat en schepping

het vraagt van ons om herbezinning

In de spiegel zien we niet ons zelf alleen

maar ook de ruimte, de wereld om ons heen

de wereld waarin we middenin staan

en waarmee we allen zijn begaan.

We geloven in de welwillendheid van Hem of Haar,

Zij/Hij staat naast ons komt ons tegemoet

en wij voelen ons samen sterk in onze nederige moed.

Lied : Herschep ons hart. <https://youtu.be/OoEhBfqfAAw>

Herschep ons hart, heradem ons verstand

Dat wij elkaar behoeden en doen leven

Maak ons tot uw gemeente.

Wees de stem die ons geweten wekt.

Verberg U niet.

Klaar maken van de tafel.

Tafelgebed:

Eeuwig Mysterie,

die wij aanmerken als Bron van alle zijn,

wij danken u hartgrondig dat wij

- al is het maar tijdelijk -

deel mogen nemen aan het Leven.

Dat we toegerust zijn daarin

zó'n creatieve rol te vervullen
dat elk schepsel tot zijn recht komt.

Wij danken u in het bijzonder
voor het sprekend voorbeeld
van de mens Jezus van Nazareth.
Die zó vervuld was van uw Geest
dat hij uw zoon genoemd werd.
Hij deed ons voor wat het is
om in dankbaar respect
van alles te genieten.
Hij leerde ons ook uitdrukkelijk
om niet te heersen, maar te dienen.

Zo nam hij brood en wijn ter hand,
**vruchten van de samenwerking
tussen mens en aarde,**
hij deelde het uit met de woorden:
hier leef ik van, dit ben ik, zo leef ik verder.
Blijft dit herhalen als een eeuwig verbond
tussen ons mensen en deze wereld.

Samen delen we het brood.

Lied: Onze Vader verborgen. <https://youtu.be/NsdRnPkoCpQ>

Onze vader verborgen
uw naam worde zichtbaar in ons
uw koninkrijk kome op aarde
uw wil geschiede, een wereld
met bomen tot in de hemel,
waar water schoonheid, en brood
gerechtigheid is, en genade –
waar vrede niet hoeft bevochten
waar troost en vergeving is
en mensen spreken als mensen
waar kinderen helder en jong zijn,
dieren niet worden gepijnigd
nooit één mens meer gemarteld,
niet één mens meer geknecht.
Doof de hel in ons hoofd
leg uw woord op ons hart
breek het ijzer met handen
breek de macht van het kwaad.
Van U is de toekomst
kome wat komt.

Voorbeden: Voor onze intenties branden we een kaarsje?

Lied: Ubi caritas:

Collecte: Rode Kruis Den Haag NL83INGB 0000 006868 : Hulp Afghanistan voor medische hulp,
voedsel en schoon drinkwater en opvang in Nederland van vluchtelingen.

Gebed voor de aarde

Almachtige God, die aanwezig zijt in het onmetelijke heelal én in het kleinste van uw schepselen, Gij die met uw tederheid al het bestaande omgeeft, stort over ons uit de kracht van uw liefde, opdat wij zorgen voor het leven en zijn schoonheid behoeden.

Overspoel ons met vrede, opdat wij als broeders en zusters leven, zonder iemand te benadelen. God van de armen, help ons de verlaten en vergeten mensen van deze wereld die zo waardevol zijn in uw ogen, te redden.

Maak ons leven weer gezond, opdat wij de wereld beschermen en haar niet plunderen, opdat wij schoonheid zaaien en geen vervuiling en verwoesting.

Raak de harten van allen die alleen maar voordeel zoeken ten koste van de armen en van de aarde.

Leer ons de waarde van alle dingen te ontdekken, met verbazing te kijken, en te erkennen dat wij ten diepste verbonden zijn met alle schepselen op onze weg naar uw oneindig licht.

Dank dat Gij alle dagen met ons zijt.

Bemoedig ons, alstublieft, in onze strijd voor gerechtigheid, liefde en vrede.

Tekst: Paus Franciscus (24 mei)

Lied: Zal er nooit een dag van vrede <https://youtu.be/gQyO3tGVJ4>

Zal er ooit een dag van vrede,
zal er ooit bevrijding zijn
voor wie worden doodgezwegen,
levenslang gebroken zijn?

Zal er ooit een blijvend heden
vol van goede vrede zijn,
waar geen pijn meer wordt geleden
en het leven nieuw zal zijn?

Zie de takken aan de bomen
waar het jonge groen ontluikt,
tot een stralend nieuwe zomer
waar de vredesbloesem ruikt.

Zie de sterren aan de hemel
waar het duister van de nacht
door hun schijnsel wordt verdreven
tot een nieuwe dag die lacht.

Zoals bomen mensen tonen
dat er kracht tot groeien is,
zal de zoon der mensen komen
die de boom des levens is.

Zoals sterren mensen melden
dat geen nacht te donker is,
zal een kind ons komen redden
dat het licht der wereld is.

tekst: Henk Jongerius

Koffie en gezellig bijpraten.